

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 265. — ŠTEV. 265.

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 10, 1932. — ČETRTEK, 10. NOVEMBRA 1932

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

DEMOKRATSKA VEČINA V KONGRESU ZAJAMČENA

MOKRAČI SO SI SVESTI ZMAGE,
SUHAČI SE PA HOČEJO BORITI
PRAV DO ZADNJEga KONCA

Kisla izjava Andrewa Volsteada, očeta suhaške postave. — Še vedno je mnenja, da je prohibicija nekaj dobrega za deželo. — V prihodnjem senatu bo devetinpetdeset demokratov. — V posanski zbornici bodo imeli demokratje 291 glasov. Vse je pod vplivom velike Rooseveltove zmag.

WASHINGTON, D. C., 9. novembra. — Ko se bodo po končanem zimskem zasedanju kongresa vrnile domov "hrome race" (tako imenujejo kongresnike, kateri niso bili ponovno izvoljeni), se bo spomladi sestal nov kongres, v katerem bodo imeli demokratje večino in bodo zamogli diktirati politiko deželi.

Kar je bila včeraj še domneva, je danes resnica. V senatu in v poslanski zbornici bo veljala in odločevala le beseda demokratov.

V senatu bo 59 demokratov in 35 republikancev ter en pristaš farmersko-delavske stranke. Gledenega se še ni odločilo. Za večino je potrebnih 49 glasov, dočim jih imajo demokratje devet več.

V poslanski zbornici bo 291 demokratov in 104 republikancev. Gledenega se še ni odločilo. Za večino je potrebnih 218 glasov.

Mnogo starih in priznanih politikov je postalno žrtev včerajšnjih volitev. Tako naprimjer niso bili ponovno izvoljeni: senator Smoot iz Utah, ki je pomagal sestavljati tarifno predlogo, velik priatelj predsednika Hooverja, Jim Watson iz Indiane, senator Moses iz New Hampshire in senator Hiram Bingham iz Connecticut.

Edini črnec v poslanski zbornici, Oscar de Priest, je bil ponovno izvoljen.

WASHINGTON, D. C., 9. novembra. — Eno izmed mnogih vprašanj, ki so vsled včerajšnje demokratske zmage stopila v ospredje, se glasi: — Ali bo kongres v svojem decemberskem zasedanju glasoval za dobro pivo?

Mokrači pravijo, da se bo to zgodilo. Pri tem se sklicujejo na kampanjske izjave sedaj izvoljenega podpredsednika Johna N. Garnerja in senatorja David A. Reeda iz Pensylvanije, ki je eden najbolj uglednih republikancev.

Suhači zatrjujejo, da se to ne bo zgodilo. Sklicujejo se namreč na veliko večino, s katero je glasoval isti kongres v svojem zadnjem zasedanju proti pivu. V namenu, da vzdrže to "suhaško fronto", bodo uvedli pri vsakem posameznem kongresniku in senatorju intenzivno kampanjo.

To pa nikakor ne plasi mokračev. Vedo namreč, da bo izvedla ogromna zmaga Franklina D. Rooseveltu tudi na takozvane "hrome race" mogočen vpliv. Povpraševanja med kongresniki so pokazala, da se slednji bolj in bolj odtujejo prohibiciji ter da razpoloženje za preklic osemnajstega amendmenta vedno bolj narašča.

Pivo bo dežela brez dvoma dobila, če zaradi druga ne, že zaradi davkov, ki bodo tvorili znaten dohodek zvezne blagajne.

V St. Paul, Minn., je rekel včeraj Andrew Volstead, ki je oče suhaške postave: — Še vedno sem prepričan, da je prohibicija nekaj dobrega za deželo.

Ker je Volstead pravni zastopnik tamošnjega prohibicijskega urada, je umevno, da se boji za svoj "job".

Deets Pickett, eden načelnikov prohibicijske oblasti metodistične cerkve, je izdal sledeče presemljivo ugotovilo: — Rooseveltova zmaga nikakor ne predstavlja zmage mokračev.

MILWAUKEE, Wis., 9. novembra. — V trdnem prepričanju, da pomenja izid volitev povratek do-

Vojanstvo napadlo socijaliste v Ženevi

ALI BO
HOOVER
ODSTOPIL?

Ako odstopi, bo rešil deželo velikih zmešnav več mesecev. — Odstopiti bi moral tudi predsednik in bi moral biti Roosevelt imenovan za državnega tajnika.

Washington, D. C., 9. novembra. — Ko je predsednik Hoover v svojih govorih v kampanji za predsedniško izvolitev večkrat omenil štiri mesece zmešnavi v ameriških vladi, je prav mogoče, da se bo v kratkem odpovedal predsedništvu, da čim prej pride do izprembe v vladi.

Ako so predsednik Hoover odloči za to, bo sledil zgled predsednika Lincolna, ki je namernaval storiti to storiti ko je bilo dvomljivo, da bo drugi izvoljen.

Za ta korak se je tudi odločil predsednik Wilson, ki je hotel odstopiti na dan volitev v novembra 1916, ko je bila v časopisih naznanjena izvolitev Charlesa E. Hughesa. V oben časih so bile Družene države v vojni.

Bivši tajnik predsednika Wilsona Joseph P. Tumulty je nedavno priporočal, da se za slučaj svojega poraza Hoover odpove predsedniškemu mestu, kar bi pomagalo k njegovemu ugledu, ker bi s tem storil velik patriotskičen.

Izročitev predsedniške oblasti novo izvoljenemu predsedniku Rooseveltu, bi bilo mogoče na ta način, da bi Hoover imenoval Roosevelta za državnega tajnika. Ko bi Roosevelt prevzel svoje mesto, bil odstopila Hoover in podpredsednik Curtis. Po ameriški ustavi bi Roosevelt takoj postal predsednik Združenih držav.

Da ima predsednik Hoover načrt v svojih mislih, je razvidno iz njegovega govora pred Lincolnovo grobno v Springfield, Ill., ko je omenil slični primer iz leta 1864.

TORNADO NA KUBI

Havana, Kubo, 9. novembra. — Ko je pridrvil tornado iz Karaibskega morja na Kubo, je bilo ubitih najmanj 12 oseb in nad sto ranjnih. Vihar je podrl nad stohi. Boje se, da je zelo mnogo mrtvih v Santa Cruz Del Sur, ki leži sredi viharja. Ker je, brzovanja zvezna pretrgana, ni iz mesta nikaj poročil.

Vihar je napravil velikan-koškodo v Victoria de Las Tunas in v drugih mestih ob južnem obrežju Kube.

brega piva, so lastniki pivovarn objavili svoje načrte.

Blatzova pivovarna bo izdala za popravila dva milijona dolarjev ter najela osemsto novih delavcev. Schlitzova in Pabstova pivovarna jih bosta najeli vsaka po dva tisoč.

Theodore Hamm Brewing Company v St. Paul bo izdala četrtna milijona dolarjev za novo opremo in stroje. Nakupila bo pol milijona bušljev ječmena in četrtna milijona bušljev hmelja, kar bo zadostovalo za leto dni. Najela bo 650 novih delavcev.

DOBRE CESTE
POMAGAJO
FARMERJEM

Vsled dobre ceste je vsak aker zemlje vreden \$15 več. — Cena pride na \$9000 pri eni miliji.

Washington, D. C., 9. novembra. — Predsednik American Road Builder's Association, T. H. Cutler pravi, da je vrednost farm ob dobrih cestah mnogo višja kot pa ob slabih.

Ako sodimo po razmerah v državi New York, — je rekel Cutler, — se zviša cena farmi za \$15 pri akru, ako je mimo nje zgrajen nova cesta. V tem razmerju poskoči cena farme, ki ima ob cesti dolžino ene milje, za \$9000.

Cesta, ki vodi preko farme,

ne škoduje rodovnosti zemlje in ne vpliva na vremenske izpremembe, povisjuje pa živiljenjske razmere na farmi. Poljski pridelki se po lepih cestah ob vsakem času in mnogo hitrejše razvajajo. Po natančnem prončevanju je preiskava Cornell vsebujejoča dogmatiča, da je aker farme, ki se nahaja eno miljo od ceste, \$17.82 manj vreden in \$3.75 manj v oddaljenosti treh milj.

Kupovalec, ki se vozi po cestah, kupujejo razne pridelke ob cesti v vsakem letnem času. Po takih cestah je mogoče priti do vseh večjih trgov v bližnjih krajih. Vzdrževanje truckov je enjše. Za otroke je olajšana pot do šole in pot do cerkve in raznih zabav.

KOPALIŠE ZA PREBIVALCE
ANGORE

İstambul, Turčija, 9. novembra. — Prebivalci novega turškega glavnega mesta Angore v Anatoliji so po večini služabnikov sultanov v Cariogradu. Ker so bili prepeljani v vročo Anatolijo, se ozirajo po morju v Cariogradu.

Predsednik Kemal paša se je zaradi tega odločil, da jim je nopravil "morske" kopeli daleč od morja. Zgradil je umetno Črno morje na svojem posestvu Orman Çiftlik, nekaj milij izven mesta ter je kopališče odprlo javnosti.

Kopališče je bilo zgrajeno s posebnim namenom, da namaka 15 tisoč dreves, katera je dal posaditi. Razdeljeno je na tri dele. Prvi del, ki je znan pod imenom Azotko jezero, je globoko samo en meter in je namenjeno za kopalec, ki ne znača plavati. Drugi del, sredni kopališče, je globok dva metra in tja je dovoljeno dobroim plavačem. Ob obrežju, ki je posnetek ruskega obrežja ob Črnom morju, je nasejan zelo droben pešek.

O zadavi prejšnjega kralja vlada ne razpravlja. Kralj je zas mrtve. Cortes ga je že sodil in mu je odrekel domovinsko pravico in sedaj nimamo ničesar ukeniti, da bi se izpremenilo njegovo stališče.

Naravnite se na "Gloss Natura" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah

PREDSEDNIK
AZANA NOČE
DIKTATORSTVA

Ima skoro iste pravice kot Mussolini ali Stalin. Bivši kralj je mrtev za Španijo.

Madrid, Španija, 9. novembra. Španski ministrski predsednik Manuel Azana, ki ima, dasi vladar s postavno parlamentarno oblastjo, skoro isto moč kot ruski diktator Josip Stalin ali pa italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini, je podal bodoče načrte svoje vlade.

Azana je odločno zanikal, da namerava upeljati na Španskem diktatoratu in se je smejal domnevaju, da bo postali drugi Kevenški, kakoršni vladi bi sledila vlada socijalistične levice. Rekel je, da je zadeva prejšnjega kralja Alfonza konečno rešena, da njegova vlada nima namena priznati sovjetske Rusije in da so odnosi med Španijo in Vatikanom normalni.

Azana je mož 53 let, ki je naločil priveljitev do revolucionarne slave, medtem ko je bil prej nepoznan državni uradnik. Pred dvaletimi leti je postal izvedene v vojaških zadavah in ko je bila postavljena republikanska vlada, je bil vojni minister, dasi je bil le malo poznan.

Tekom prve republikanske vlade pa je takoj postal "močni mož" Španije in zdaj je eno leto ministrski predsednik. Četudi je njegova stranka zelo slaba, je po svojih zmožnostih obvladal poslansko zborunico s pomočjo socijalistične stranke. Cortes, ali parlament ga je podpiral celo v taki zadavi kot je bilo priznanje avtonomije Catalonia in postava o agrarni reformi, po kateri bo odvzet lastniška pravica plemišč in bo razdeljena lastnina jezuitskega reda.

Azana je miren, bladen, dostojanstven in je najvplivnejša oseba na Španskem. Pripada vladni levici in skuša prenstrojiti Španijo v liberalno, demokratično državo.

Naravnite se na "Gloss Natura" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah

OSEM SOCIJALISTOV USMRČENIH,
SEDEMDESET PA RANJENIH

ZENEVA, Švica, 9. novembra. — V neki dvoranini v bližini univerze se je vršilo protestno zborovanje proti socijalistom. Pred dvorano se je zbrala velika ljudska množica, ki je protestirala proti zborovalcem. Naenkrat so se pojavili vojaki s strojnimi puškami in oddali več strelov. Osem socijalistov je bilo usmrčenih, sedemdeset pa ranjenih.

Zeneva, Švica, 9. novembra. — V neki dvorani v bližini univerze se je vršilo protestno zborovanje proti socijalistom. Pred dvorano se je zbrala velika ljudska množica, ki je protestirala proti zborovalcem. Naenkrat so se pojavili vojaki s strojnimi puškami in oddali več strelov. Osem socijalistov je bilo usmrčenih, sedemdeset pa ranjenih.

Cudno navado pa imajo ti ribiči, kati zgodaj zjutraj, predno gredo na lov, si spečejo na obrežju rive, katera jih vedo dan, rakov pa niti ne pokusijo.

Cudno navado pa imajo ti ribiči, kati zgodaj zjutraj, predno gredo na lov, si spečejo na obrežju rive, katera jih vedo dan, rakov pa niti ne pokusijo.

Vsek mesec odpluje dvakrat parnik s tega otoka in vozi pošto in morebitne kakega potnika ter veliko zalogu rakov, ki so dolgi nad dva čevlja in tehtajo od 10 do 12 funtov.

Ti raki pa se razlikujejo od ostalih, v Severni Ameriki v tem, da nimajo velikih škarj.

Naj bo še omenjeno, da je Selkirk, ki je poznan pod imenom Robinson Crusoe, živel na tem otoku štiri leta in štiri mesece.

RAKI Z ROBINSONOVEGA
OTOKA

Washington, D. C., 9. novembra.

Ko je mornar Aleksander Selkirk, čigar doživljaj je popisal Daniel Defoe pod naslovom "Robinson Crusoe" prišel na otok Juan Fernandez v Pacifiku, je bil stranec podrezen od ostalega sveta, da je vzel celo štiri leta, predno je bil zopet rešen z otoka.

Danas pa z majhnimi ladji in čolni vozi monske rake (lobsters) 365 milij do Chile in od tam z aeroplano preko Andov v višini tri in pol milje in Buenos Aires, kjer jih prodajajo po \$2 funti.

Lep je ta otok, ki se dviga v Pacifiku 3000 čevljev iz morja in je sedaj poznan pod imenom Robinsonov otok.

Na kraju, kjer je Robinson lovil divjadično, stoji majhna naseljena čilskih ribičev s čolni in vsemi ribičkimi pripravami za lov na rake.

Pravo ime tega otoka, na katerega je prišel Alexander Selkirk leta 1709, je Mas-a-Terra (v smeli proti deželi). Blizu je Kozji otok ter kakih 100 milij proti zpadu Mas-a-Fueru (bolj oddaljen otok). Ti trije otoki tvorijo skupino Juan Fernandezovih otokov, katere je leta 1563 odkril Španec Juan Fernandez. Otoki pripadajo sedaj dravi Chile.

Wen Hsiu je trdila, da so ji grozili in zahtevali, da se vrne k Pu-yiu. Celojen brat jo je silil, da se vrne in si vzame svoje življenje v soglasju z navadami na dvoru kraljeve rodbine Mandžu. Toda odločila se je, da na podlagi nove kitajske postave zahteva sodniško ločitev od svojega moža.

Wen H

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
125 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

G L A S N A R O D A

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praknikov.

Dopis brez podpisa in obenost se ne pribujejo. Denar naj se bongovi polijati po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitrejšo najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 2-3878

VAŽNA ODLOČITEV

Najvišje zvezno sodišče v Washingtonu je te dni razpravljalo o takozvanem Scottsboro slučaju. Gre namreč za sedem mladih črncev, ki so bili v državi Alabama obsojeni na smrt.

Najvišje zvezno sodišče je pa razsodbo zavrglo.

Ta odločitev bo brez dvoma vzbudila v narodu zaupanje v nepristranost našega pravosodja, katero ima svoj višek v tej washingtonski instanci.

Zadeva je bila tako:

Sedem mladih črncev v starosti od štirinajstih do devetnajstih let sta dve beli deklici obdožili, da so ju poslili v nekem tovornem vagonu.

Za tak primer je določena v državi Alabama smrtna kazna. Črnci so tajili vsako krivdo, teda sodišče jim ni hotelo verjeti ter je izreklo nad njimi smrtno obsodbo.

Radikalne skupine v Ameriki, pa tudi v Evropi so hoteli iz tega slučaja kovati politični kapital, sestavljale so proteste in obstajala je nevarnost, da najvišje sodišče baš zastran tega ne bo hotelo ovrednotiti obsodbe.

Pred poslopjem najvišjega sodišča so se vrstile velike demonstracije. Policija je morala s krepeljoi razganjati demonstrante.

V Alabami, kakor po vseh ostalih južnih državah, vla- da do črncev velika mržnja. Obtoženci niso bili deležni pravilnega ravnanja.

Do dne, ko se je vršil proces, niso imeli črnci nobene- ga zagovornika. Obsojeni so bili na podlagi izjav dveh belih deklic, ki nista na prav posebno dobrin glasu.

Tedaj se je pojavilo vprašanje, ali je sodišče v Alabama pravilno ravnalo žnjimi ali ne.

Razne organizacije so se zavzele za obsojence ter pri- tirale slučaj pred najvišje sodišče, ki je določilo, da zamoreci niso bili deležni pravilnega procesa.

Najvišje sodišče se ni bavilo z vprašanjem, če so ome- njeni fantje krivi ali nedolžni, ampak šlo je le za ugotovi- tev, da li je alabamsko sodišče z njimi pravilno ravnalo ali ne.

Črnci bodo deležni novega procesa in na razpolago bo- do imeli dobre zagovornike.

Dolžnost države je, ščititi tudi reveža. Če pride pred sodišče, naj ima enake prilike kot jih ima bogatin.

Božični prazniki so pred vratim

Letos ne bodo tako veseli kot so bili prejšnja le- ta, toda sleherni jih bo praznoval v spominih na staro domovino.

Nikdar ni spomin na domovino in na svojce tako jasen in svetel kot v božičnem času.

Pa tudi naši domači o Božiču nestreno ča- kajo pisma iz Amerike.

Veseli se poštrdavom in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

DINARI SO SEDAJ POCENI

Pošljite božična darila v obliki denar- na mazkarice s posredovanjem

Metropolitan Travel Bureau (Frank Sakser)
216 West 18th Street New York, N. Y.

Dopisi.

New York, N. Y.

Kot je bilo že prejšnji teden nagnjaneno, bo Prosvetno društvo "Bled" prihodnje nedeljo, 13. novembra obhajalo Martinovo nedeljo na Osmi.

Škof Martin bo blagoslovil naš letoski pridelek in vsakdo bo mogel založiti kos pečene goske.

Član "Bled" in njegov prijatelji so se zavzeli, da priredijo ta večer kar najbolj zanimiv.

Za poskok bo skrbela izborna godba.

Upamo, da se vidimo v obilnem številu.

"Bled".

Brooklyn, N. Y.

Na isti strani današnje številke Glas Naroda bodo naša slovenska prva društva oglašali, ki jih bo gotovo zanimal. Iz lastne skušanja smem nameč rediti, da je marsikateri povodovja večkrat v neprilikih, ne vedo, po katerih pesmih bi segel. Pesmi, ki bi jo vzljubil povec in pesmi, ki bi sega tja do sreca slušalčevega, žimjo sihi. Mlajši pevskim društvom je seveda polje široko, pesni za nje je izobiljno, starejša pa, ki vztrajajo pri tem kulturnem delu po 12 in več let, so večinoma predela vse doslej izšle pesmarice in, če se javi po dolgem prestanku kakša nova pesem, z veseljem sežejo po njej.

Izbral sem osem novih pesmi. Mlad pesnik in prijatelj moj, ki študira pravo na ljubljanskem univerzitetu, jih je spel in vpojen nadaljev. Vesela je in dražila je nekdaj sreči mladih deklet ob pogledu na naše fante v pisanih uniformah, plavih, rdečih, sivih in zelenih.

Pesmi so sentimentalne, ljubavne, domovinske in šaljive. Niso niti težke in lahkotni jih bodo peli in manjši zbori. A naj omenim vsako, da pevski društva vedo, kaj jih nudi ta zbirka.

Pričenja z pesmijo "Materinski jezik". Značilna pesem, baš za nas ameriške Slovence, oziroma našo mlado slovensko generacijo, ki ne misli in ne čuti več slovensko in ki kaž rada pozabi jezik materin.

"A naj mislim, ali prosim, naj v ljubezni hrepenim, vedno v maternem jeziku mislim, čutim, govorim".

In v pesmi "Pod Tvojim oknom" poje ptiček ves ljubi, dolgi dan o gaju od rdečih rož obdanem, o revnem fantu, ki ljubi, a se boji, da mu dekleta ne prevzame kak bogataš. Peč da ji bo pod oknom zmerom, da jo bo spomnila pesem nanj spent v spet, če bi moral radi nje in tuji svet.

"Pozdravljen", je tretja pesem v tej zbirki. Tudi ljubavna pesem s kratkim, a lepim bariton-solo: "Tako sem ljubil te zelo, dekle, neizrečeno, brez Tebe je življenje to težko in zapuščeno".

In v pesmi "Sen mladost" se pesnik spominja mladih, žal, minih dñi. "To bil je čas mladosti, dñe, čas pravljenej otroških dñi, ko smo igrali se in peti, veseli, srčni vse..."

Vsakemu poedinemu izmed nas, ki smo pred par leti šli v stari kraj k dragim in prijateljem svojim, bo pesem, ki je pravi biser v tej zbirki, "Še stare ceste se" ugajala nad vse.

Dovoli, dragi urednik, da citiram to pesem v celoti:

S pevskim pozdravom

J. E. Adamich.

Ridgewood, N. Y.

Med tukaj živečimi Slovenci je potreba po politični organizaciji očvidno velika in zanimanje za to, da se opaža v čundalje večji meri.

Veliko tukaj živečih Slovencev ima svoje domovine in ti imajo nepristnosti z mestnimi oblastmi, tako s plačevanjem davkov, ozirno znižanjem istih, kakor tudi z drugimi zadevami. Dostih drugih rojakov ima zlasti sedanjih kritičnih časih opravka z mestnimi oblastmi. Sploh pa smo vse direktno ali indirektno, zainteresirani v zadevah našega mesta, države in dežele. Vsakdo pa ve,

da je domovina, na kateri živimo, bolj vredna, nego da je domovina, na kateri živimo.

Denarna nakazila izvršujemo zanesljivo in točno rezor vam pokaze na STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO V ITALIJO

Din 200	\$ 3.50	Litr 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Litr 200	\$ 11.20
Din 400	\$ 6.75	Litr 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 8.25	Litr 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 16.50	Litr 500	\$ 26.75
Din 5000	\$ 79.00	Litr 1000	\$ 32.50

Za razstavo vsej zbirke, kar zgoraj navedeno, bodoč v dinarih ali litrih dovoljajoči za boljšo pogodb.

IZPLAČILA V AMERIČKIM DOLARJEM

za izplačilo \$ 6.00 morav prenos	\$ 5.70
" " \$ 10.00	" " \$ 10.00
" " \$ 15.00	" " \$ 15.00
" " \$ 20.00	" " \$ 21.00
" " \$ 40.00	" " \$ 41.10
" " \$ 50.00	" " \$ 51.20

Prejemnik dobti v starom kraju izplačilo v dolarjih.

Največ nakazila izvršujemo po CABLE LETTERS na prenosno.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

PEVSKA DRUŠTVA

z živilčenim družstvom Amerike

POZOR!

NOVE PESME

Sedem moških zborov in en mesec

star.

1. Materinski jezik moj.

2. Pod Tvojim oknom.

3. Pozabljeno.

4. Sen mladost.

5. Še stare ceste so.

6. Večerne pesmi.

7. Smjeje se ti.

8. Kadar korakajo vojaki.

Cena posameznih zbirk je \$2.50.

Pri večjem naročilu 8-24 in več

pa \$1.50. (Poština je pri teh cenah vključena.)

Pri vsakem naročilu ne glede na število zbirk, 10-odstotkov popusta.

PISTE IN NAROČITE TAKOJ

I. E. ADAMICH

85-50 Forest Parkway, Apt. 2 C

WOODHAVEN, L. I., N. Y.

da je tako težko dobiti kako uslužbo, bodisi od mestnih in drugih oblasti, ako človek nima pripomoglo in zaslonbe pri kakem politiku.

Poleg tega nas je dosti, ki imajo svoje otroke, in marsikateri njih bo prej ali sicer potreboval pomoci, pa naj si bo glede dela, porotne službe ali drugih podobnih reči. V vsakem slučaju pa bo moral imeti za seboj politično organizacijo, ako bo hotel kaj do se.

Da pa si zasiguramo vsaj del politične patronaze, da katere smo kot državljanji

JAVNA ZAHVALA

Ko čitatelji to prečitajo, bodo rezultati volilne borbe že znani in pravorek državljanov Združenih držav bo dovršeno dejstvo. Ta kampanja je dvignila mnogo prahu, a ta se je že začel ulegati in stvari stopijo v normalni tok z brzjavnim pozdravom in čestitki premaganeča kandidata uspešnemu tekmeču.

Ali predno klici zmage in pravice utihnejo, je na mestu, da kot interesirani gledalec in spremjevalec dogovor izražam neke nazare glede dovršene volilne borbe, v kolikor se je nanašala na našo javnost v Ameriki.

Zanimanje našega sveta za te volitve bi se sorazmerno zanimalo vsega ameriškega naroda. To je bilo spojeno z nezadovoljstvom in trpljenjem, ki ga ves narod preživlja v teh zadnjih letih. Odsevajoče to vseobčeno čustvovanje, je večina našega časopisa posvetila nenavadno pozornost tej volilni borbi. Ta pozornost ni bila rezultat sebičnih nagonov, marveč čisto novinarsko prizadevanje, da se prikažejo vprašanja in problemi, ki so bili iztaknjeni in debatirani za časa te kampanje. Mora se konstatirati, da naš tisk je bil v tem pogledu na višini novinarskega poročevanja, ker je brez strankarske strasti nepričrskano prinašal argumente glavnih predsedniških kandidatov in njihovih poglavitnih zagovornikov, s čimur je izpolnil eno izmed svojih temeljnih nalog. Na tak način je naš neodvisni tisk prepustil svojim dobrim informiranjem čitateljem, da si ustvarijo pošteno sodbo. Za svojo uslugo naš tisk zaslubiščno splošno priznanje in pohvalo s strani naše javnosti.

Te volitve so prinesle na površje neki pojav, ki je za nas kako važen. Naša mladina, kakor tudi mladina drugih narodnostnih skupin, nahaja v svojih političnih ambicijah in interesih naravno zaledje v svoji narodnostni skupini. Ona vedno več in več spaže svoji interesni sferi. Moramo pozdravljati to mogočnost sodelovanja starih z mladimi, in stari bi morali podpirati svojo mladino v njenih težnjah da jo na tak način toliko jače privežejo k sebi. To je eden izmed redkih slučajev v našem izseljeniškem življenju, kjer moremo spajati naše interese kot roditeljev in državljanov te dežele z interesi naše mladine, ki hoče zavzeti večjo in

Ivan Mladinec.

OD KRALJA DO KAPROLA

Sinaia, Romunski, 8. novembra. — Romunski prestolonaslednik princ Mihail, ki je obhajal svoj dom dva tedna za svojim rojstnim dnem, je imel velik dan.

Med raznimi drugimi darili je tudi dobil mladega leva in konja.

Njegov polk pa ga je povzdignil

mladine, ki hoče zavzeti večjo in

v kaprola.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebu, in kdor je od veščega zastopnika pravilno poučen, mu je potova nje zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, damo vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parodne družbe.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

LONDON V TEMI

Teden opoldne je nastala v Londonu popolna tema. Mesto je bilo temnejše kakor v najtemnejši noči. Ker so se ljudje zaradi tega vznemirili, je izšlo uradno pojasnilo, ki pravi, da je nastopila temna zrada brezvetrovja, ki je omogočilo, da se je nad mestom stvoril gost oblak sajastega dima.

DVA ANGLEŠKA OTOKA NAPRODAJ

Angleško vojno ministrstvo ponuja kupecem dva skalovita otoka v bližini nabrežja Walesa. Otočica sta majhna, vendar dovolj velika, da se mož z družino ustavijo na njih popolnoma suveren gospodar, tako samostojen, da bo svojo posest nasproti mogočnemu sosedom lahko branil s tremi puškami. V bližini teh dveh otokov se je nekaj skrivala francoska mornarica, ki je bila prišla tja, da bi pomagala upornemu Owenu Glendoweru proti kralju Henriku IV. Pozneje sta postala otoka zatočišče gusarjev, ki so se uspešno preživljali s svojim plenom.

DVA DNEVA IN DVE NOČI IGRALCA VALOV

Tripe častniki angleške vojne mornarice po imenu MacMullen, Keys in Blashland so skušali te dni priti čez Rokavski preliv z majhno jahito. Imeli pa so smolu. Na morju jih je zalobil vihar, ki je ogrožal njihovo življenja. Znanci so jih smatrali že za izgubljene, ko jih je ugledela in rešila ladja "Romany", ki jih je vzela na krov in pripeljala v Anvers. Jahta je bila v nevihti močno poškodovana, ker so jo valovi metali sem in tja dva dneva in dve noči. Častniki so tudi sami opustili nadre na rešitev, ki se je pojavila neenakoma v neprizakovano v zadnjem trenutku pred njih obupom.

PRENZIKO JE LETEL

Sodišče v Milanu je te dni obsegalo pilota Riharda Villo na leto dni ječe, ker je lani v novembra preletel mesto Melza v takšni nižini in s takšno brzinou, da je pomenil njegov polet življenjsko nevarnost za prebivalstvo imenovanega kraja. Letalec se je sicer izgovarjal, da se je to zgodilo zaradi napake v motorju, sodišče pa je baš v tem videlo obtežilno okolnost in je izreklo obsodbo brez usmiljenja.

GRETA GARBO O SEBI

"Božanska Greta" je v pogovoru z novinarji povedala, kaj jo je napotilo k temu, da je ostavila svojo "zlati kletko" v Hollywoodu.

V urah svojega koprjenja, pravi, je zmerom mislila na to, da bi filmala spet enkrat na Švedskem, kjer je ustvarila svoj prvi film. V tujini je neprestano mislila na svoje ljubljeno severno morje s poletnimi vetrovi in ledeni zimske viharji. Mislila je na bledo sonce svoje domovine, na njene pomladne in kalejdoskopsko spremenljive letne dobe. Mislila je na svoje prijatelje in znane obrazne. V Hollywoodu se je čutila za najsamotnejšega človeka. To je bil tudi vrok, da si je želela iz tega kraja proč.

Predvsem, pravi Greta Garbo, jo dolgočasi, če jo tuje ali slučajni zančni občudujejo. Najrajk se je izgra z otroki, a v prisotnosti tuje, oseb postane redkobesedna in bojazljiva.

V Hollywoodu je živila vedno preprosto. Zadostujejo ji kuhanje, sluzkinja, šofer in vrtnar. Še danes bi rada živila v eni sami sobici pri kakšni prepresti družini. Samo potreba po samostojnosti jo je privabilo do tega, da si je osnovala svoj dom. Plavjanje, izleti, sončne kopeli in jahanje v dežju so ji bili v Hollywoodu najljubše zabave. Od javnih lokalov je najrajk obiskovala majhne restavracije in zakotna majhna gledališča, kjer je lahko upala, da ne naleti na nobenega znancea. Svoja stanovanja je često menjala, samo da se je rešila radovnosti ljudi. Nikoli ni prisostvoval premieram svojih filmov ali filmov drugih zvezd. V družbi je prihajala zmerom v temni oblike in zastrta.

Preden je postal zvezdnica, se ni izogibala preprosti družljnosti. Na obiske hodi neopazno, sede h kaminu in govorí o vsakovrstnih zadevah svojega poklica, o tujih filmskih delih in modernih umetnostih in literarnih pojavih. Čim pa zabri hišni zvonce, postane nemirna in če vstopijo gostje, uberi.

Zeli si, da bi nihče ne verjel legend, ki jih reklama širi o njej. Bedasta legenda je n. pr. ta, da se

ne zanima za oblačila. Nasprotno, barva, linija, blago njenih oblik so ji nad vse važni, kar ve prav dobro njen risar Adrian. Ta ji izdeluje načrte za oblike in potrebščine osebne rabe. Mode ni nikoli ustvarila, kvečjemu za kakšno obliko klubka, a še to posredno, če ga je nosila prej kakšna druga zvezda.

Zdaj pa je ubežala pred slavo in togastvom ter ostavila vse v Hollywoodu. Zdaj hoče živeti in delati kakor se ji bo sami zljubilo. Čuti se doma.

VERSKE IDEJE BUŠ-

MANOV

Bušmani poznavajo Najvišje Bitje, ki je ustvarilo svet, ga vladajo in ohranja, daje življenje in povroča smrt. Ime mu je Kaang. On je gospodar, veliki poglavjar v nebesih. Z očmi ga ne moremo videti, spoznamo ga pa s sreem.

V času lakote ali vojske ga kljicejo na pomoč skozi celo noč in vpravljajo ples mokoma. Kaang da je življenje in smrt. Daje ozirno potrebo po samostojnosti jo je privabil do tega, da si je osnovala svoj dom. Plavjanje, izleti, sončne kopeli in jahanje v dežju so ji bili v Hollywoodu najljubše zabave.

Od javnih lokalov je najrajk obiskovala majhne restavracije in zakotna majhna gledališča, kjer je lahko upala, da ne naleti na nobenega znancea. Svoja stanovanja je često menjala, samo da se je rešila radovnosti ljudi. Nikoli ni prisostvoval premieram svojih filmov ali filmov drugih zvezd. V družbi je prihajala zmerom v temni oblike in zastrta.

Preden je postal zvezdnica, se

ni izogibala preprosti družljnosti.

Na obiske hodi neopazno, sede h kaminu in govorí o vsakovrstnih zadevah svojega poklica, o tujih filmskih delih in modernih umetnostih in literarnih pojavih. Čim pa zabri hišni zvonce, postane nemirna in če vstopijo gostje, uberi.

Zeli si, da bi nihče ne verjel legend, ki jih reklama širi o njej. Bedasta legenda je n. pr. ta, da se

20 km na uro. Ko pa pada mrak, se vlak na prvi postaji ustavi in tudi — prenočuje. Potnik zapusti vlak in presedijo noč v siromašnih hotelih; še drug dan nadaljujejo pot. Ker je pot strma, se dogajajo v železniškem prometu često nesreče. Abesinji so kar zadoščljivi s svojim železniškim prometom in pravijo, da jim je brzina čisto dovolj. Govore namreč, da je nespameten človek, ki se mu v življenju preveč mudri.

SAMOMOR AVGUSTINSKEGA

PATRA

V Klostarneburgu se je pripečila krvava tragedija. Z dvema revolverskimi streloma se je umrtil 67-letni avgustinski pater Ildefons Pasler, ki je vodil že 25 let samostansko gospodarstvo. Pater so našli mrtvega v postelji. Zapustil je poslovilno pismo, naslovljeno na predstojnika samostana prelast Klugerja, v katerem pravi:

— Ze leta sem se boril, kakor vedo vši moji bratje, zmanj proti grozljemu duševnemu omraženju. Prišel sem do konca svojih moči.

Samomor je zbulil v samostanu veliko razburjenje. Kakor zatrjujejo, je živel pater Pasler v fiksni domnevni, da je samostan pred finančnim polomom in da ni mogoče preprečiti njegove gospodarske propasti. V domnevni je tako odškodoval negovo zdravje. Zaradi načinov težkoj izvrševanja gospodarskih poslov je tudi privabljen telesno hirati, kar ga je še bolj potrdil. Razen tega je obdelal še na očeh in ker bi bila vaka zdravniška pomoč zmanj, ampak je k njim prišel pod vplivom sosednjih Hotentotov, ki so prinesli v deželo že bolj zmedene pojme o Najvišjem Bitju.

Prej

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NEVNA ZGODBA

SPOZNANJE

Markiz Giulio ni poznal svoje matere, namreč ni se spominjal, da si jo bil poznal... Vendar se mu je bil pa vtisnil v spomin prizor iz otroških let. Bilo mu je takrat pet ali šest let.

Prišla je babica in ga odpeljala s seboj na kmete. Toda kdaj? Bilo je menda istega dne, ko ga je mati kreplko objela.

Drugače se pa matere ni spominjal. Pač je pa babica vedno živea v njegovem spomini. Visoka, itka stara sivih las, v črni, skorodnevni oblike. Se zdaj jo je veljal kakor takrat ob solnemenu zanju na vrta. Biti je morale, ker so bila pota posuta z enemeljnim listjem, ki je šumel pod nogami. Tistega večera je babica mnogo plakala in objemajoča ga, se stopala po marmornih stopnicah, pokritih s preprogo oznenenega listja.

Zakaj je plakala? Svojih besed ni več spominjal, toda gotovo je govorila o materi, ker mu je babica odgovorila: — Molč, posrednež, če nimaš mamice, imas pa babico; če hočes imeti mamico, te takoj zapustim in nikoli več me ne bo videl.

Se krepkeje se je oprijel njene za črnega krila in zasepel z nogami: — Pobjdi proč, nis te nimaš kar pojdi! Babica ga je vzel v naravo in stopila vse objekana v hišo. Tudi on je plakal držeč v eni roki šop njenih sivih las, z drugo je pa tepel babico po rameni.

Ostali so mnogo let v Parizu. Potem, po babičini smrti, ga je vzel oče s seboj na potovanje po svetu. Bila sta v Rusiji, v Angliji, v Makedoniji in v Egiptu. Oče je misil edenkrat, da je v Indijo. Kdo ve? Po tem pa še na Kitajsko — mu je dejal oče nekaj dni pred odhodom. Pa ga je nenašoma pohrala smrt v Rimu v knežjem hotelu.

Planil je iz postelje ponoči, čim je zaslkal v sosedni sobi vzdihovanje umirajočega. Oče je umiral. Stišnil mu je roko, hotel je govoriti, pa ni mogel. Omahnil je nazaj, ko da ga je zadela strela.

Po očetovi smrti je videl nekaj na ulici od daleč grofa Magonija. Takoj pri prvem strečanju je začutil nepremagljiv odpor naprav temu staremu, gredetu, sključenemu, gladko obritega obrazu z globoko brezgotino od sahije.

Izprehajal se je s prijateljem.

— Poglej no markiza Giulia. Ga poznas?

— Ne, Kdo je to?

— Kaj res ne ve? Sin markize Sofie, žrtev brezvestnega žokeja, ki jo je tako nesramno izkorisčal. — Kaj se ne spominjaš umazane afere pred petnajstimi leti? Saj so pisali o nji vsi listi.

In odšla sta.

Nastopil se je na steklo bližnjega okna, da bi ne padel. Markiza Sofie Žokej?

— Vse hočem vedeti, toda previdno, nihče ne sme opaziti...

Zrl je kot odlepilen v izložbo, polno knjig. Potem je odšel v knjižnico in začel prebirati stare letnike poedinih listov.

Mirno je čital: Demisija vlade, seboj na kmete. Toda kdaj? Bilo je menda istega dne, ko ga je mati kreplko objela.

Cital je mehaničano. Neapol, ob 20. Danes se je naglo razširila po mestu vest o grozni tragediji v palaci Amalfi. Ljubček je umorjen in si končal življenje. Kdo sta žena in njen ljubček, se še ne ve.

Ohrnil je list. Vsa številka je bila posvečena krvavi tragediji. — Krepko je stisnil glavo med dlani in si grizel ustnice s skripajočimi zobami. Ne, ni hotel verjeti, da je bila to njegova mati, ta mrtva žena v bledi hotelski sobici. Prečital je vse poročilo. O, kako rad bi bil zdaj izginil s sveta, kjer so vsi vedeli, kdo je in kako je umrla njegova mati.

Z DVEMA SRCEMA

Pittsburghski meščan Edward Reynolds ima, kakor so ugotovili zdravniki, dve sreči. Navzlie temu poteka njegovo življenje popolnoma normalno in ga ne nadlegujejo nobene boleznične tegobe. Eno srečo nosi Reynolds na levi strani, kakor vsi ljudje, drugo pa leži na desni. Zdravnik zelo zanima vprašanje, katero sreco bo živel dalj časa.

LJUDJE NA CESTI

Ne nedavnem zborovanju lastnikov prenovešči v Nemčiji so na podlagi statističnih podatkov doganili, da postopa po nemških cestah najmanj pol milijona moških in 12,000 žensk, ki nimajo stalne službe in domače strehe. Tukaj pa niso všetci tisoči onih, ki krožijo po inozemstvu.

Po očetovi smrti je videl nekaj na ulici od daleč grofa Magonija. Takoj pri prvem strečanju je začutil nepremagljiv odpor naprav temu staremu, gredetu, sključenemu, gladko obritega obrazu z globoko brezgotino od sahije.

Izprehajal se je s prijateljem.

— Poglej no markiza Giulia. Ga poznas?

— Ne, Kdo je to?

— Kaj res ne ve? Sin markize Sofie, žrtev brezvestnega žokeja, ki jo je tako nesramno izkorisčal. — Kaj se ne spominjaš umazane afere pred petnajstimi leti? Saj so pisali o nji vsi listi.

In odšla sta.

Nastopil se je na steklo bližnjega okna, da bi ne padel. Markiza Sofie Žokej?

In nič ga ni pretreslo, ko je zaledal v novinah morilčeve sliko. Bila je čista navadna fiziognomija brivskega pomočnika ali kavarističkega natakarja gladko obritega obrazu, ki je bil pod žokejsko čepico še vulgarnejši.

Mehanično je obrnil list. Z obledene strani ga je gledal ženski obraz. Planil je pokonec, da bi bolje videl. Spoznal jo je, ne da bi kaj čital — bila je njegova mati. Slike je bila reproducirana po fotografiji, ki joje — zdaj se je spomnil — videl doma v otroških letih.

Dolgo je nepremično gledal obledeno sliko, potem se je pa zdrnil. Pod sliko je bilo z modrim svinčnikom nekaj načrtno. Komaj je prečital čačke. Nasel se je bil bedast čitatelj, ki je mrtvo ženobitno.

Zatisnil je sreči... Drhteče roke so trgale liste.

Mat! Mati!

In beseda mu je zastajala v grlu in ga dušila.

Mat! Mati!

ŠKOF IN PLESALCI

Monseigneur Dupare, nadškof Quimperški, je pred meseci, ko je bila kopališka sejza na višku, preposedal mladini pod pretviro izobraževanja iz Cerkve obisk plesnih dvoran in izvajanje modernih plesov. Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov. Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožnega in navajal oddelne iz svetega pisma v dokaz, da ne nasprotuje plesov.

Bretagno je katoliška dežela, kjer ima duhovščina veliko vpliva. Lestniki zahvali in godbeniki so komaj opazili, da je dokaj zmanjšala nadpmistrjeva okrožne njih zahvale. Zvezca poklicnih plesalcev je napoldi tožila nadškofa pri sodišču. Njen odvetnik je zahteval, da bi razveljavila oblast okrožn

VSAKDJANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

52

(Nadaljevanje.)

Kako je na to računala, da bo pustila Frido pri stariših; to jo spoznala šele sedaj. Pa vse upanje je šlo, in strašen obup okoli nje! Nebo je bilo zagrnjeno, nobene svetlobe — vse temno okoljeno!

Tudi druga dekleta so že imela otroke — Mina jih je več poznala — kako pa so napravile! In v vasi so celo o eni govorili, da je odstranila otroka. Toda dokazati ji nikdo ni mogel. Zlaj pa ima za moža hategata kmeta in gre ji dobro.

Samo ona ni poznala izhoda. Nobene pomoči. Vzdihuje in mračna sama s seboj. Otroka izpusti iz naročja; obupno raztegne roki in jih dvigne proti nebu.

Kam vendar — kam!!

Nesi otroka, odkoder si ga prinesla, — je rekel oče. — Mraz stresi Mino, ko pomisli na sobo v Kopitarjevi ulici, na pokvarjeni zrak, na tujo ženo, na umazanost. In tam naj pogine njeno male dekletce! Ali ne bi bilo tisočkrat boljše, da umrje?

Umrje! Umrje! V to misel se zatopí.

Neprestano jo stresa mraz — o, da je le mogla kaj takega mi sliti!

Otroka pritisne k sebi in v trenutku ne čuti nobene ljubezen do njega. Njeno srečo je bilo mrtvo. V njenem sružu težak, mrzel kamen. Tudi na starišje se ne huduje več. Imenovani so se tako pa niso bili. Nenadoma so ji postali najbolj tuji.

Njena tuga je bila prevelika; nicesar več ne čuti.

Niti ni slišala, da Fridi nekaj ni bilo prav in da je jokala. Njena rdeča čepica se je obrnila postrani; njena suknja je vihrala v sapi, nožice so ji gole, tudi en čeveljček je izgubila. Vsega tega Mina ne vidi. Brez vsakega čuta vstane in gre dalje.

Njeno krilo je mokro; pesek in blato se je držita. Brez nameha, brez cilja gre v mračni večer. Črni ptiči letajo nad njo; kričijo nad njeno glavo in jo spremljajo po njeni negotovi poti.

Mina je izgubila pot; že davno je pustila zložno cesto. Sedaj brodi po mlakah po voznih potih med gozdom in njivami. Tukaj je bilo celo poti vedno mokro in kvakale so žabe.

Tu so bile luže — tihe v senči dreves. Danes je bila voda temna. Mina stoji ob luži, drži se za vrbino vejo in strmi v vodo. Zemlja se ji odluči pod nogami in zdrži v mlaku. Samo mehurčki se pokažejo, nato pa je zopet mirna voda. Vedno dalje se spenja Mina čez vodo. Tudi njena postava se ne zreali več na gladini. Kar je kdo vrgel v to vodo, je bilo izgubljeno.

Ozre se okoli. Vse prazno. Nikogar na svetu, kakor sama in otrok. Ta ubogi otrok!

Ali zopet upre v vodo. Njen pogled je vedno bolj zmešan. S krikom vrže glavo nazaj, da ji odpade klobuk in venter odaša njenе lase. Trdo zatisne Mina oči; nosnice se ji napenjajo, stisne zobe — z obema rokama dvigne otroka — tedaj pa šumene.

Prestrašena se ozre okoli sebe.

Nekaj korakov od nje stoji srna; z jasnimi oči jo gleda. Mina sledi žival, ki jo je ločila od nje samo vrba.

Tedaj priskače mlada srnica, lepo pisana. Srna s tresočim glasom opozori mladiča na nevarnost in obe skočita v goščavo.

Mina se zgane. Potipije si čelo — klobuka ni. Kje ga je izgubila? Tedaj pomislila.

Z globokim vzdihom pobere klobuk z mokre trave. Frido zoper zavije v ruto in gre po poti na cesto.

Z globoko sklonjeno glavo gre dalje. Le počasi gre naprej. Maio pred mestom mora postati, ker ne more več hoditi. Bila je utrujena in staba, kajti odkar je prišla domov, ni še nicesar jedla. Tedaj pa se spomni na kos potice, ki jo ji je dala mati. Izležejo jo iz žepa in sede na kilometerski kamen; grize suho potico in jo tudi daje Fridi.

Bilo je že pozno v noč, ko pride v Središče; naravnost gre proti železniški postaji. — Nesi otroka tja, od koder si ga prinesla! — Da, to je tudi hotel! Toda morala je čakati, kajti vlak v Zagreb je vozil šele ob šestih zjutraj.

Otroku da steklenico mleka, sama ne užije nicesar; njena ustva so bila še polna okusa potice in bilo ji je slabo.

V čakalnici v kotu sedi celo noč in mrko gleda v tla. Frida ji trdo spi na prshih.

Tako napoči jutro.

Mina sedi zopet v vlaku in se pelje proti Zagrebu. Lepo jutro je bilo, kot včeraj. Zopet so bili ljudje, ki so hoteli govoriti z njo toda jim ni odgovarjalo. Tudi Fridi ne pogleduje več. Žalostno gleda skozi okno in tesno stiska ustnice. Nikdo je ne sme motiti. Vsa se je potopila v to, kar je morala storiti.

Neizpremenjen je bil sedaj njen sklep — v dolgi, pusti, prečuti noči ji je prišel — pozdrivila ga je kot upanje ter se ga je očenila z vsemi svojimi čuti.

Ali se ni v Zagrebu mnogokrat zgodilo, da je bil kak otrok iz postavljen in mnogo manjši kot pa je bila Frida? In teh otrok se se ljudje usmilili in so jih vzgojili; prav nič jim ni bilo slabo. Preveč ljudi bodi vedno po ulicah in tak otrok ne more na ulic pogoni. In še tako lep otrok, kot je Frida; vsakdo bi se je usmilil.

Doprudne pride Mina v Zagreb. Gre v botanični vrt, ki ji je bil poznan, kajti tukaj je bila mnogokrat z Mlinarjevimi otroci. Ti spazi neko miron ulico, po kateri ne vozi mnogo voz in otrok ne bi bil tako naglo povozen. Mirne so hiše in dobri ljudje morajo stanci v njih. Tukaj bi otrok dobro imel. Iz parka prihaja svež zrak, ki bo pordečil Fridino lico.

Tukaj zelo ugaja Mini. S Frido sede. Veseli otroci se igrajo v bližini, v tleh so izkopali jamice, v katere brskajo kroglice. Kot evrčanje lastavice se sliši njihovo čebrenjanje.

Mina jih nekaj časa ogleduje. Nato pusti Frido na tla med kamne, da ni mogla pasti, v roke ji potisne še nekaj potice, ki počne suknjič preko kolen, poljubi na čelo, plaho pogleda okoli se in skrivaj odide.

Malo, potrežljivo deklete v majhnem suknju in rdeči čepici sedi tiho in mirno na solnec.

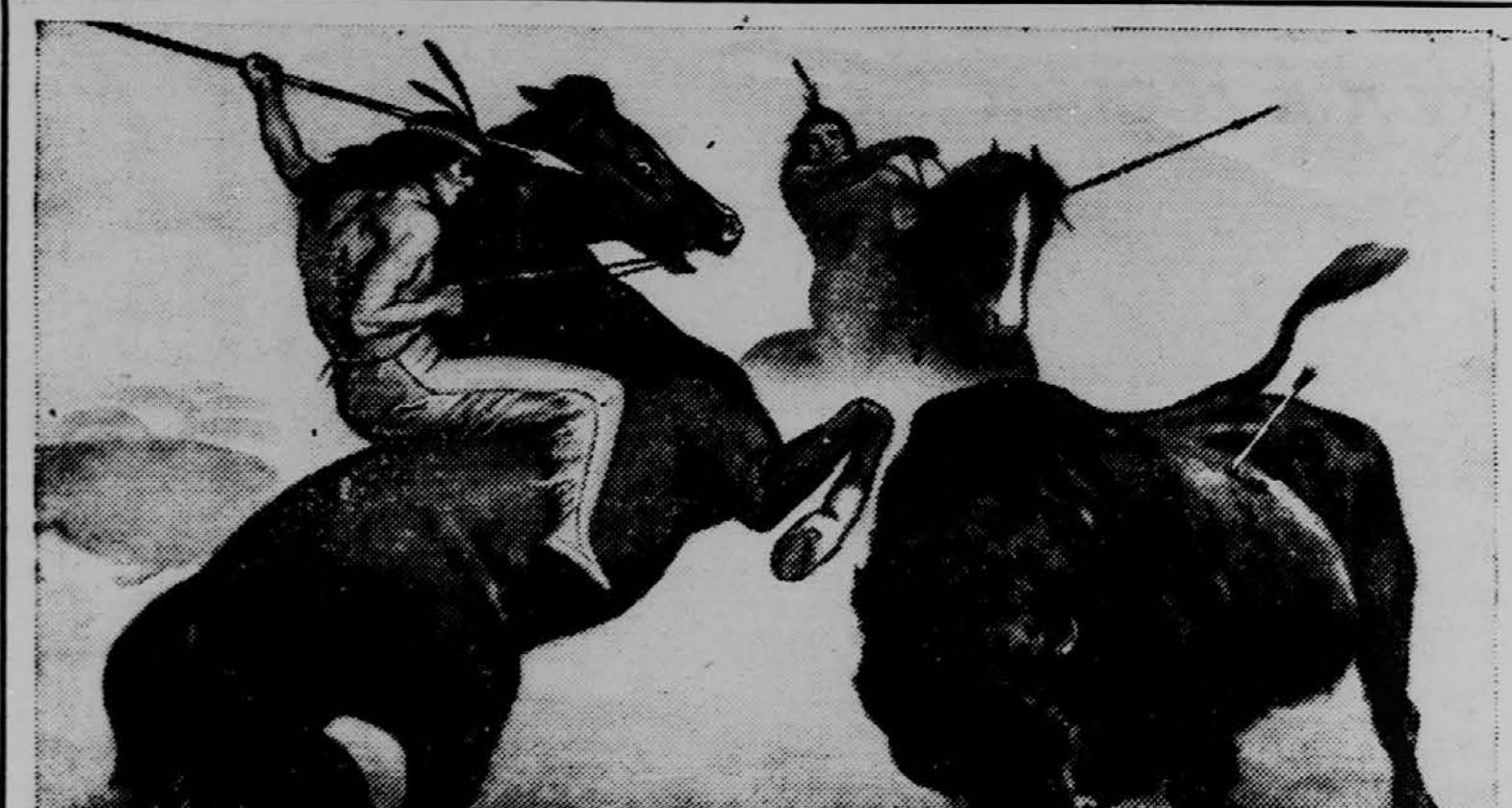
Mina pa teče po ulici kot bi jo kdo tepel z bičem po hrbtu. Pred njenimi očmi se vse ziblje; v ušesih jih vse šumi in brenči. Daleč hodi, brez miru hiti dalje, plaha in brez miru v sreči.

Ali je že kdo našel Frido?

O, Bog, saj je šele komaj šla od nje!

In hiti dalje, vedno dalje!

Ena popoldne! Otroci, ki so šli v šolo, so gotovo šli mimo nje. Žene so se vračale s sprehoda in gospodje so prihajali iz uradov ter ali h kosi. Pestunje so sedaj z otroci odhajale iz botaničnega vrta. Vsi so šli mimo nje in vsi so moralni videti Frido.

**"Narava v Surovosti
je redkokdaj MILA"**

LOV NA LOVCA!

"Narava v Surovosti" — kot jo je naslikal slavni umetnik, R. Atkinson Fox . . . naredil je bitke med razgorjenim bivolom in dirjimi indijanskimi lovci, kojih sulice so spravile zver k dirjanu napadu. "Narava v Surovosti je Redkokdaj Mila" — in suror tobak nima mesta v cigaretah.

V Luckies ni surovega tobaka — zato so tako mile

Ml kupujemo najboljši in najfinješi tobak na celem svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje vsepošod smatrajo Lucky Strike za najmileyšo cigareto. Dejstvo je, da nikdar ne pregledamo resnice, da je "Narava v Surovosti Redkokdaj Mila" — zato je temu finemu tobaku po primernem sta-

ranju in miljenju dana dobrota onega Lucky Strike čistilnega procesa, ki je opisan z besedami — "It's toasted." Zato pravijo ljudje v vsakem mestu, trgu in vasi, da so Luckies tako mile cigarete.

"It's toasted"
Ta zavojček milih Luckies

Ali je jokala? Seveda, zdaj bo jokala, toda kmalu se bo zopet smerjala. Njena mati je pač dobro skrbela za njo. In ako bo kdaj lepo občlena šla mimo svoje matere, je ne bo poznala. In Mina začuti sunek v sru.

Daleč proč, daleč!

In ako Frida ni več tam sedela? Tako dolgo menda vendar ni žakala! Mini ni šel čas naprej; vsaka minutu ji je bila večnost. Če je še tolkokrat pogledala na uro v izložbenih oknih, kazalec se ni posmehnil.

Saj da bi že bilo malo poznejše! Pa zakaj bi bila tako nemirna? Frido so že davno našli! Bogata dama je prišla, ki sama ni imela otrok in vuela je Frido mesto svojega otroka. — — — Ljubomira bolest pretrese Mino — prva bo, ki bo slišala Frido klicati "mama"!

Mina je bila vsa izpremenjena; ni več bila ona mirna Mina. Zasanjala se je v srečo svojega otroka.

(Dalje prihodnjih.)

NEBOTIČNIK V PUŠČAVI

Na Dunaju je predaval znanji raziskovalec Južne Arabije Hans Helfritzovega predavanja, v katerem je opisoval svoje bivanje v Sanaji, prestolnici neodvisne arabanske ozemlja. Zaupanje malkalske države Jemena. Tu ga je dal župan Marije Terezije in angleški zlatih funtov, ki jih strogo stražijo.

Helfritz ima tega vladarja sploh v želodecu, saj mu je preprečil doseganje še marsikater zanimivosti iz teh pokrajin, na katerih je svet pozabil in ki žive čisto svoje, od vsega ostalega sveta različno življenje.

Herriot je tudi rekel, da bo potem, ko bo pustil službo kot ministrski predsednik, potoval po inozemstvu. Najprej namerava obiskati Japonsko in Kitajsko in bo mogoče šel tudi v Južno Ameriko.

— In mogoče bom tudi obiskal Združene države, — je reklo ter pripomnil, da že ni bil v Združenih državah od leta 1922. Herriot je star 60 let.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresem Parniku

PARIS

11. NOVEMBRA

9. Decembra — 20. Januarja

CHAMPLAIN

26. Novembra — 23. Decembra

LAFAYETTE

5. Januarja — 28. Januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojenila in potne liste vprašajte naša pooblaščene agente

French Line

19 STATE STREET. NEW YORK

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 State Street, New York

DIREKTNA SLUŽBA V

TRST in DUBROVNIK

Od New Yorka do Trsta v 11 DNEV

SAKSOSE IN OGROMNE LADJ

PRIMORDNA ODELITVA

12. NOV. .... REX

16. NOV. .... VULCANI

26. NOV. .... AUGUSTUS

3. DEC. .... REX

6. DEC. .... SATURNI

10. DEC. .... ROMA

ZNIZANE CENE

TJA TER TJA IN NAZAJ

Skladni prostori — Izborna Kuhin

Vprašajte lokalnega agenta ali druž

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIN LISTOV, RE

ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO

TOVANJE

